

דברי חכמה

"ישליתי שהאנשים היחידים
שאני באמת רוצה בחיי הם
אלו שנמצאים תמיד לצדו,
עם ואין לי מה להציע להם
מלבד את עצמי."

רותי דהן

גיליון מס. 2908 * ו' טבת תשפ"ו * 26 בדצמבר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

על סדק / הפינה של דודו

מחכים לגודו

1. סמואל בקט נפטר לפני שלושה ימים, ב-22 בדצמבר 1989, היה מחזאי ענק וסופר לא פחות גדול. היה מודרניסט בכל רמ"ח אבריו. היה פסימיסט לא קטן אבל הפסימיזם הקשה שלו בא מצופה בחוש הומור חייכני ואמפתי.

2. מחזהו "מחכים לגודו" נחשב לנקודת מפנה בדרמה המערבית המודרנית ונחשב לאחד המחזות המכוננים של תיאטרון האבסורד. מבעד לעליבות וחוסר התכלית נותרת האחוה האנושית בין בני אדם כערך מספק ומעניק הדרת כבוד לאנושי. ויהיה אומלל ככל שיהיה.

3. זהירות ספוילר!

סמואל בקט נשאל לא פעם מיהו גודו לדעתו? ופעם אחת הוא אפילו ענה.

בתחילת שנות החמישים מיד לאחר פרסומו של 'מחכים לגודו' שולח סמואל בקט מכתב למישל פולאק מפיק התוכנית "כניסת המחזאים" ברשות השידור בפאריז. התשובה שלו ממלאת אותי פליאה עד עצם היום הזה:

4.

לכבוד

מר מישל פולאק

מפיק התוכנית "כניסת המחזאים"

רשות השידור

פאריז

שלום רב, אתה מבקש לשמוע את דעתי על "מחכים לגודו", לקראת שידור קטעים מהמחזה בתוכניתך, וכן את דעותי על תיאטרון בכלל. אין לי דעות על תיאטרון. אני לא הולך לתיאטרון. אני לא מבין כלום בתיאטרון. אפשר להבין את זה.

מה שקשה יותר להבין, כנראה, הוא שבתנאים כאלה אדם בכל זאת יכתוב הצגה, ואחר כך יטען שגם על ההצגה שלו אין לו דעה.

למרבה הצער, זה בדיוק מצבי.

לא כל אחד יכול לטייל הלוך וחזור בין העולם הנפתח בכתיבה לזה המבוסס על משוואות רווח והפסד, כמו בטיול בין המפעל לבית הקפה הפינתי.

אינני יודע על ההצגה הזאת יותר ממי שיקרא אותה בתשומת לב.

אינני יודע על הדמויות יותר ממה שהן אומרות, ממה שהן עושות, ממה שקורה להן. על צורתן ציינתי את המעט שבו יכולתי להבחין. הכובעים שלהן, למשל.

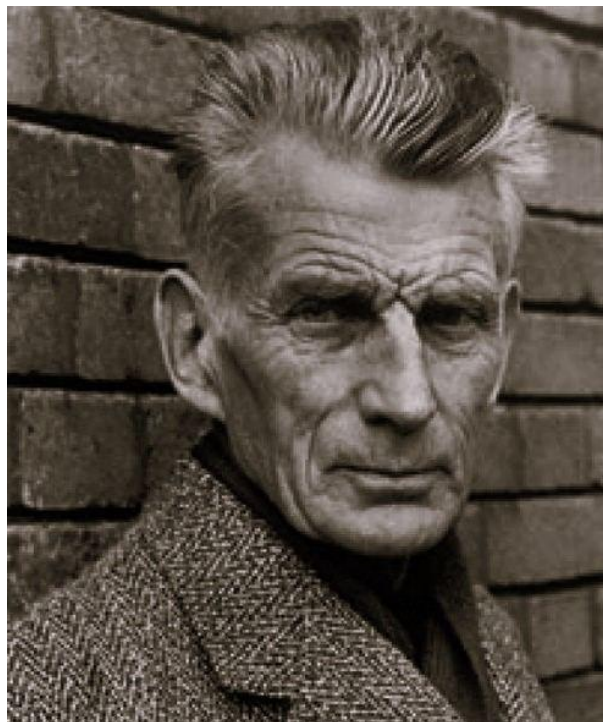
אינני יודע מיהו גודו. אני בוודאי לא יודע אם הוא קיים. ואני לא יודע אם הם מאמינים בכל זאת, השניים שמחכים לו.

שני האחרים, אלה שעוברים בסוף כל אחת משתי המערכות, זה כנראה כדי לשבור את המונוטוניות.

כל שיכולתי לדעת, הראיתי. זה לא הרבה, אבל זה מספיק בהחלט. אני מעז לומר שהייתי מסתפק גם בפחות.

אשר לרצון למצוא בכל זה משמעות עמוקה ורחבה יותר, שאפשר לקחת הביתה אחרי המופע, יחד עם התוכנייה והפופקורן, אני לא מסוגל להבין למה זה טוב. זה בטח אפשרי, אני כבר לא שם, ולעולם לא אהיה עוד. אסטרגון, ולדימיר, פוזו, לאקי, יכולתי להכיר אותם רק קצת, רחוק מאד מהצורך להבין. אולי הם חייבים לך דין וחשבון. שיסתדרו בלעדי. אני כבר לא חייב להם כלום.

בכבוד רב סמואל בקט

לריב עם יריב

1. יריב בן אהרון, בנו של יצחק בן אהרון, היה אחת הדמויות המשמעותיות בחיי דרכינו נפגשו בכמה מסגרות שהשותפות הייתה שמן הפרטי. בחברת שדמות של שנות השמונים. בבית המדרש החילוני במדרשה שבאורנים. כשחידשנו את שדמות בגרסתה החדשה "מחברת שדמות". ובקבוצה שעבדה יחד במרכז מורים בתל חי.

עבדנו על כמה מסכתות ביחד עם עלי אלון מעין שמר. עכשיו שניהם יושבים ושותים תה במועדון חברים של מעלה. אהבתי אותו מאוד. והיה כיף גדול לריב איתו. לפני 9 שנים ב-15 באוקטובר 2016 תם סיפור חיי. בחיי שלפעמים אני מתעורר בלילה ומתגעגע לריב איתו.

2. ממש עכשיו לפני רגע יצאה לאור ביוגרפיה בהוצאת הקיבוץ המאוחד שכתב תום נבון. "ליבו ער" מסכת חיי של יריב בן אהרון. אני מצפה לספר הזה בשקיקה גדולה.

3. בציור יריב בן אהרון שציירתי מזיכרוני. מישיר מבט חד, רגע לפני שהוא בא ומפרק אותך בחיבוק עז.

נר שביעי של חנוכה

אז ככה. במשך שמונת ימי חג החנוכה הבאתי בכל יום טקסט מייצג של אור.

1. נר שביעי: חורף. הימים מחשיכים מוקדם וקר. חושך הוא מצב המתקיים בהיעדר אור. ולא כל כך מורגש וגם לא מנחם שהלילות מעכשיו ילכו ויתקצרו. אולי בגלל שהחושך אצלנו לא בדיוק קשור לעניינים של יום ולילה. ויש ימים שבהם גם היום הוא חשוך למרות שהשמש מאירה בו. בעיקר כאשר טורחים להזכיר לנו השכם והערב שאנחנו אור לגויים.

וכאשר כלו כל הקיצים, אין לנו מי שיאיר לנו את החשיכה המתגברת מלבדו. מלבד חנוך לוין מנוחתו עדן כמובן.

2. יהי אור | חנוך לוין

בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ. והארץ הייתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום ורוח אלוהים מרחפת על פני המים. ויאמר אלוהים: "יהי אור!" ויהי חושך. והארץ הייתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום. ויהי ערב ויהי בוקר, יום אחד. ויקום אלוהים ביום השני ויאמר: "יהי אור!" ויהי חושך. והארץ הייתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום. ויהי ערב ויהי בוקר, יום שני. ויקום אלוהים ביום השלישי ויאמר: "פעם שלישית ואחרונה- יהי אור!" ויהי חושך. והארץ הייתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום. ויהי ערב ויהי בוקר, יום שלישי. וישתוק אלוהים ביום הרביעי וביום החמישי. וביום השישי, ויקום אלוהים ויצעק צעקה גדולה: "או שאני אלוהים או שאני לא אלוהים-יהי אור, לעזאזל!". וידלק אור קטן בחלון אחד הבתים ואיש בפיג'מה מציץ בעדו החוצה ושואל: "מי זה פה צועק שהוא אלוהים בשתיים עשרה בלילה?". חג אורים שמח להתראות בשנה הבאה

פינת הקריקטורה השבועית: אל תפסיק עד ללבנה האחרונה

@@@@@@@@@@@@@@@@@@

זהו הטור האחרון לשנת 2026, השנה השנייה פלוס, למלחמה הארוכה ביותר שידענו מאז קום המדינה, השנה שהייתי רוצה למחוק מהלוח. שנה של שיאי התרגשות עם שובו של כל חטוף, ושיאי יגון עם קבורתם של החטופים ששבו לאדמתם בארונות, והלוויות הרבות של חיילינו שנפלו במלחמה. ועדיין רן גואילי ז"ל לא שב אלינו. אני מחפשת מלים כדי לתאר את תחושותיי עכשיו, ורק מעלה את המשפט שנאמר בראש השנה שלנו: "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה". אמן!

• ברחבי הקיבוץ

בולדוזרים וכל מיני כלים כבדים אחרים משנים את פני הקיבוץ. בהרחבה הולכים וצומחים הבתים ברחוב התחתון. כשיגמרו לבנות, יגורו שם משפחות של חברים עם ילדים רבים. ממש תענוג לעיניים.

במרחק קטן משם, נהרס חלק ממתחם הצאן לשעבר, על המבנים שנותרו. הקימו פנלים סולריים על הגגות, שאר השטח הפך למגרש חנייה נוסף למפעל. עשרות המכוניות אשר חונות בו כל יום מזכירות את הימים בהם הגיעו פועלי המפעל באוטובוסים מחצור הגלילית, כאשר העובדים והמנהלים מן הקיבוץ הגיעו לעבודה ברגל או על אופניים.

מגרש חנייה נוסף הולך ומוקם מול אולם דדו. אין ספק, השינוי ממשיך לעבור על הקיבוץ, אבל בתוך כל אלה נפרשים מרבדים ירוקים של עלי חוביזה (חלמית) ירוקים ורעננים, עוד מעט יגיע הזמן לקטוף ולבשל.

• חג החגים

חג החנוכה חלף עבר בפעילות רבה לכל הגילאים, הלילה יהיה חג המולד, שאצלנו נחוג בעיקר אצל העובדים מהפיליפינים ומהודו, ועוד מעט יתחיל חודש הרמדאן של המוסלמים. השנה חודש הצום חל בימים הקרים והקצרים של החורף, והלילות של שבירת הצום יהיו ארוכים. אחרי הרמדאן יגיע חג "אל פיטר".

שיביאו החגים הללו שלום ושלוה לכל עולמנו. הוא זקוק לכך.

שבת שלום

תמר וולפין

פִּינַת הַהֶנְצַחָה / דוד אלמן

מטי דיבון ז"ל - (14/9/2005 - 21/12/1924)

מטי נולדה בלידס שבמחוז יורקשייר. בגיל 12 הצטרפה לתנועת "הבונים".
ב 1949 עלתה לארץ עם בעלה איזי ז"ל והגיעו למנסורה.

מטי, מוויטיקות הקיבוץ, הקימה כאן משפחה רצינית עם איזי ז"ל.
בתחילה היתה המבשלת בקיבוץ. עברה לטיפול בתינוקות ומשם למחסן הבגדים
אשר בהמשך אף ניהלה אותו.

אני מניח שרבים, כמוני, זוכרים את עוגות התפוחים של מטי. בעונת הפרי נהגה
לסחוב בידיה דליים של תפוחים שכולנו נהנינו מהמוצר של אותם תפוחים.
גם מטי, כרבים מוויטיקי הקיבוץ, תזכר כאבן דרך רצינית בחיינו.

<https://khbbm1.wixsite.com/2005-03>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

רני גואילי נמצא כבר 812 ימים בשבי

שרון ברנע

לאנשי הקיבוץ שלקחו חלק בכל שלבי הפרידה מאימנו. דאגתם, חיבתם וחזקתם אותנו. ערכתם טקס מאוד מכבד ומחמם את הלב. כל בני המשפחה מעריכים ומודים לכם על כך.

משפחת בר און

בית כפר הנשיא משתתף בצערם של

ענבר עטר כץ והמשפחה

עם פטירתה של האם

רינה עטר ז"ל

שולחים ניחומים

מזל טוב

בת נולדה להורים המאושרים

מיטל ושילה

נכדה למיכל ופול גלוק

שפע ברכות

לכל בני המשפחה.

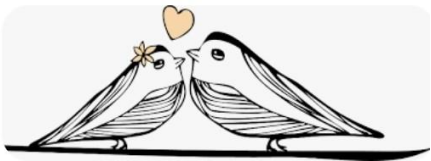
אנו מאחלים לכם שתגדלו אותה

באושר, נחת והרבה אהבה

מזל טוב

לקרן ויובל ג'קסון
לרגל נישואי הבת

ניצן ובח"ל ליאור

ברכות חמות
לכל המשפחה

שתזכו לאהבה גדולה,
שמחה יומיומית
וחיים מלאים יחד

מזל טוב לרגל יום חתונתכם

בריאות אושר אהבה

שירי מלחמת חרבות ברזל

100

גי'מבו ג'י

עוד יום שמש, שוב עולה לרכב
 לסיבוב בחבל ארץ שכולו חבית נפץ
 כאן עבר לגור העצב
 לא היה כסף לשלט ברוך הבא לנגב
 הרבה קרה מאז זמן זז בשנות כלב
 הספקנו כבר ליפול ולקום וללכת
 כפר עזה ניצחו ת'טורניר כדורגל עם חצי לב חסר וחצי סגל
 מבט מהגבעות של שדרות תראה את דרזדן
 אין בניין אחד עומד יש תצפית מוטרפת
 מטבע של חמש למשקפת
 טוק טוק מי זה שם? גולני
 הקש בדלת
 הכביש של מירי רגב
 עוד לא עשו פה סדר
 שתלו בצד הדרך עץ על כל קבר
 יער להתחבא אם שוב נאכל ת'שקר
 חיים בסרט
 יותר אהבתי את הספר
 מה נשאר לי חוץ מחברים
 נשק קל וגריל על פחמים
 יש פה סיפורים שאתה לא מבין
 ואין כאן כתובת
 יש פיראטים על טרקטורונים
 ילדים עם חלומות שבורים
 שליחים באים ולא חוזרים
 כי אין כאן כתובת
 חייגנו מאה מאה פעמים
 מאה מאה לא עונים
 חייגנו מאה מאה פעמים
 מאה מאה לא עונים
 לא עונים לנו
 בכיכר הזאת נסעה טויוטה לבנה
 כאן אני עושה קניות
 כאן עוד לא שיפצו ת'מיגונית
 כאן ילדה קטנה שאלה אתם של ישראל?

כאן אתמול הפגינו נגד אספקה על משאית
 כאן נפל אמיר נעים שהציל שני קיבוצים
 ארז וגם אור הנר
 יש כאן בירה מחבית
 ואחלה המבורגר
 כאן נפל קסאם, וואי
 כאן אני צריך לזכור לקבוע שיננית
 יש פה אנשים בלי רגליים שרצים ספרינט
 אנשים בלי ידיים שמנסים לשבור תקרות זכוכית
 אנשים כמוני שטעו לחשוב שהם בעורף
 וגילו בדרך הקשה שזו חזית
 פטריות עשן צצות כמו פטריות אחרי הגשם
 כל יום ספוילר לאם יש גן עדן
 מחלקים פה לש"ג ממתקים כמו האלווין במנהטן
 לך תסתער עם כאב בטן
 מה נשאר לי חוץ מחברים
 נשק קל ועראק איילים
 יש פה סיפורים שאתה לא מבין
 ואין כאן כתובת
 יש פיראטים על טרקטורונים
 ילדים עם חלומות שבורים
 שליחים באים ולא חוזרים
 כי אין כאן כתובת
 חייגנו מאה מאה פעמים
 מאה מאה לא עונים
 חייגנו מאה מאה פעמים
 מאה מאה לא עונים
 לא עונים לנו
 אני מזמין את כל עם ישראל לבוא לנגב לראות
 ולהשתתף בהבאת השלום

דייב מק'לוקלין	26.12
פיליס קולט	28.12
מיכה ליפשיץ	
יובל עזריה	
סתו לדרמן	
שמילה קרוקובר	29.12
הדר בסו	
גלעד שטיינר	30.12
אלון עזריה	
דרור שפריר	
אורי חייט	1.1
שירן זקן	

סיפור לשבת

הוא יושב ליד שולחן המטבח, לוגם לאט מרק מהקערה שלו. אשתו דיברה בקול רם, היא אפילו לא שמה לב מתי חצתה את הגבול. זה לא היה כעס אמיתי. רק עצבים. רק תשישות.

היא גערה בו על כך שהלווה שוב כסף לחבר שמעולם לא נראה ממהר להחזיר אותו.

הוא רצה להיות טוב לכולם, אבל בינתיים, בתקציב שלהם נוצר חור: תשלום ההלוואה, שכר הלימוד של בתם, העובדה שאימה נזקקה לתיקונים בבית. ומי עוד אמור לעזור, אם לא הם?

היא המשיכה לקטר, על השטיח שעדיין לא נלקח לניקוי, על הנברשת החדשה שישבה בקופסה שלה במשך שבוע בזמן שהישנה שכבר לא מאירה עדיין תלויה מהתקרה. דברים קטנים, נזקים לעברו כמו טפטוף קל ובלתי פוסק. אבל זו לא הייתה אכזריות מצידה. רק לחץ. כמו תמיד.

והאיש המשיך לאכול את המרק שלו. הוא היה רגיל לזה. הוא הכיר את הדפוס, היא הייתה פורקת, ואז משתתקת.

הוא היה חוזר הביתה לארוחת צהריים כי זה היה זול ובריא יותר מלאכול בחוץ. בטנו הייתה רגישה, ומרק ביתי היה כמעט תרופה. גם היא יצאה לעבודה, אבל הספיקה לבשל ארוחת צהריים לפני שיצאה. הכול הרגיש מוכר. רגיל.

ואז, פתאום, היא עצרה את שטף הדיבור. לרגע, היא הסתכלה עליו אחרת, באמת הסתכלה.

הוא הזדקן. התלתלים הזהובים נעלמו, הוחלפו בנקודת קרחת חלקה מבריקה. קמטים זחלו לאורך צווארו. גבו התעקל, כתפיו נשמטו. הוא ישב שם ואכל, שותק, לא מתווכח, בולע יותר מסתם מרק, בולע את החיים עצמם.

על הכול היה חותם הזמן. שנים של אחריות לוחצות על כתפיו. החיים לא חוסכים מאף אחד: נעורים, רעננות, צחוק חסר דאגות, הכול חומק בשקט, כמעט מבלי משים. מה שנותר זה עייפות. ומרק בקערה.

פעם, הוא היה האהוב שלה - זה שהביא לה פרחי לילך 'שניגן לה בגיטרה ושר. הרים אותה באוויר וצחק בקול רם. נישק אותה בעדינות, חיבק אותה חזק. הם צפו בסרטים, הלכו בפארק יד ביד.

ועכשיו - הוא היה אפור, כפוף, דומם.
והיא? היא צועקת ורוטנת, כמו זרה.

משהו התכווץ בחזה.

היא כבר לא ראתה רק את בעלה. היא ראתה בו את הבן שלה, את החבר שלה. את אהובה.

היא ניגשה מאחוריו. עטפה את זרועותיה סביבו. השעינה את לחיה על גבו.

הוא הניח את הכפית, לקח בעדינות את ידיה בידיו ונישק אותן.
ופתאום - אפשר היה להמשיך לחיות.

כי רגעים כאלה, הם אלה שמשאירים את החיים על פני המים.
כשצער וצעירה - שעכשיו הם עם שיער אפור - מוצאים זה את זה שוב, אוחזים זה בידיו של זה, וממשיכים הלאה. יחד. תומכים זה בזה, זה נקרא לשאת את האהבה קדימה.

כי האהבה עדיין הייתה שם. במטבח ההוא, בקערת המרק ההיא. בכל מבט.
היאחזה זה בזה כדי שרוח הזמן לא תסחף אתכם - אותה רוח שסוחפת את כולם, במוקדם או במאוחר.

עיבוד מאנגלית לעברית - חמדה גלעד ©

